

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 70 00

F: 01 478 74 25

Direktorat za naravo

Sektor za naravne vrednote in zavarovana območja

E: gp.mnvp@gov.si

www.mnvp.gov.si

Številka: 007-55/2023 in

Številka: 007-73/2023

Datum: 20. 2. 2024

Odziv na pripombe in predloge iz javne obravnave predloga Odredbe o omejitvah obiskovanja in ogledovanja naravne vrednote Fratarica in predloga Odredbe o omejitvah obiskovanja in ogledovanja naravne vrednote Predilnica - POJASNILA

Predloga Odredbe o omejitvah obiskovanja in ogledovanja naravne vrednote Fratarica in Odredbe o omejitvah obiskovanja in ogledovanja naravne vrednote Predilnica (Predelica) sta bila na portalu eDemokracija objavljena prvič od 15. 3. 2023 do 17. 4. 2023, nato pa, zaradi večjih sprememb, ponovno od 31. 1. 2024 do 16. 2. 2024.

Ministrstvo za naravne vire in prostor (v nadaljevanju: MNVP) je na ponovno javno objavo odredb do 16. 2. 2024 prejelo 15 pripomb in komentarjev. V zvezi s temi, v sodelovanju z Javnim zavodom Triglavski narodni park in Zavodom RS za varstvo narave, OE Nova Gorica, podajamo kratka pojasnila, pri čemer upoštevamo tudi razpravo na sestanku, ki ga je prvenstveno za izvajalce soteskanja in lokalno skupnost dne 12. 2. 2024 v prostorih Krajevne skupnosti v Logu pod Mangartom izvedel javni zavod Triglavski narodni park.

V velikem delu pripomb in komentarjev so predlagatelji, tako kot ob prvi objavi, zapisali, da se strinjajo z vzpostavitvijo pravil za soteskanje ter da pozdravljajo sistem, ki bo omogočal pregledno in z varstvom narave ter lokalnim okoljem usklajeno dejavnost.

Strinjamo se z navedbami, da je podobno močno kot v primerih naravnih vrednot Fratarica in Predilnica (in naravne vrednote Vintgar, za katero je odredba že izdana) preobremenjenih z obiskovanjem tudi veliko drugih naravnih vrednot, ne samo zaradi izvajanja dejavnosti kot posebne rabe, ampak tudi zaradi obiskovanja, ki ga izvajajo obiskovalci sami (v smislu splošne rabe). Zato Fratarica in Predilnica nista in ne bosta edini naravni vrednoti, za katere se bo opredelila nosilna zmogljivost in ob upoštevanju katere se bo tudi na teh vzpostavil sistem po vzoru Fratarice in Predilnice. V tem času na pobudo občine Bohinj že potekajo prvi sestanki v zvezi s soteskanjem v soteskah Jerečica in Grmečica, pripravljajo se strokovne ocene nosilnih zmogljivosti za več drugih preobremenjenih naravnih vrednot.

Največ pripomb je podanih na spomladanski del sezone, s predlogi, da se omejitve omilijo. To obdobje je z vidika varstva narave najbolj občutljivo, saj gre za čas, ko povodni kosi in sive pastirice (kot najbolj značilne ptice sotesk) gnezdijo. Povečan obisk zaradi soteskanja pa ima v splošnem lahko tudi druge negativne vplive na ekološko stanje varovanega območja (npr. zmanjšanje populacij dvoživk v soteski zaradi motenj, zmanjšanje populacij vodnih nevretenčarjev zaradi brodenja številnih obiskovalcev po dnu vodotoka, negativnih vplivov na obrežno vegetacijo, hrupa itd.). Nujno je, da naravne vrednote, kljub temu, da se začasno rabijo za soteskanje, hkrati ohranijo kvalitetne lastnosti habitata in tako omogočijo tudi življenje

prostoživečih vrst. Pri tem se zavedamo, da so kompromisi zaradi ekonomskih interesov potrebni. Zato sta Javni zavod Triglavski narodni park ter Zavod RS za varstvo narave ponovno pretehtala sprejemljivost predlogov, izpostavljenih zlasti na sestanku dne 12. 2. 2024 v Logu pod Mangartom, ter dne 20. 2. 2024 podala nov predlog. Pri iskanju kompromisnega predloga sta upoštevala naslednje štiri cilje Triglavskega narodnega parka (1. odstavek 2. člena ZTNP-1):

- da se prednostno ohrani narava z ohranjenimi ekosistemi in naravnimi procesi, biotska raznovrstnost skupaj s kakovostjo in pestrostjo krajini;
- da se omogoča z naravnimi in ustvarjenimi danostmi in z vrednotami usklajen razvoj (trajnostni razvoj) na območju narodnega parka;
- da se omogoča ohranjanje poseljenosti in omogočanje ustrezne kakovosti življenja prebivalcem narodnega parka z razvojem družbenih, kulturnih in gospodarskih dejavnosti ter zmanjševanje obstoječega in preprečevanje dodatnega obremenjevanja okolja;
- da se omogoča raziskovanje, ozaveščanje, obiskovanje in doživljanje narodnega parka.

Podani predlog (v preglednici spodaj) bomo v odredbah upoštevali:

	Obdobje	Ure vstopa	Največja velikost skupine	Največje število soteskarjev na dan		
				FRATARICA	PREDELICA zgornji del	PREDELICA spodnji del
1	15. april – 15. maj	9.00 – 12.00	9	40	40	20
2	15. maj – 15. junij	8.00 – 14.00	9	70	70	35
3	15. junij – 15. september	8.00 – 17.00	9	110	110	55
4	15. september – 31. oktober	9.00 – 15.00	9	70	70	35

Strinjamo se, da je nadzor nad spoštovanjem bistvenega pomena za uresničevanje odredb, kar bo naloga naravovarstvenih nadzornikov Triglavskega narodnega parka.

Skladno z evropsko zakonodajo z odredbo ne moremo omejevati dejavnosti tujim državljanom oz. pravnim subjektom, morajo pa izpolnjevati slovensko zakonodajo, kar bo Javni zavod preverjal v postopku izdaje soglasij.

Glede očitka, da je rok za sprejem odredb kratek, saj do začetka sezone manjkata še dva meseca, pojasnjujemo, da medsebojna komunikacija v zvezi z upravljanjem soteskanja v soteskah Fratarica in Predilnica poteka vse od konca leta 2022, sprejem odredbe za leto 2024 pa je bil tudi javno napovedan spomladi 2023 na portalu E-Demokracija v odzivu MNVP na prvo objavo.

Kot je določeno v obeh odredbah, bo tehnične ali druge rešitve, ki omogočajo uravnavanje števila soteskarjev, zagotovil Javni zavod Triglavski narodni park. Ena pomembnejših tehničnih rešitev bo prijavna aplikacija, preko katere bodo izvajalci, ki bodo prejeli soglasje za izvajanje soteskanja, prijavili termin in plačali pristojbino. Na vprašanja glede načina delovanja prijavnice in višine pristojbine bo podrobna pojasnila na svoji spletni strani podal Javni zavod Triglavski narodni park. Prijavno aplikacijo bo v imenu in za Javni zavod Triglavski narodni park zagotavljal izbrani ponudnik. Prijavna aplikacija bo onemogočala, da bi posamezniki vse razpoložljive termine prijavili (zakupili) vnaprej. Pristojbina je namenjena za nadomestilo upravičenih stroškov, povezanih s soteskanjem, zlasti za vzpostavitev in vzdrževanje infrastrukture, obveščanje in informiranje, vzpostavitev in vzdrževanje prijavnice ipd., in naj bi se z višino stroškov tudi uravnavala. S Finančne uprave RS je Javni zavod Triglavski narodni park dne 17.07.2023 prejel dopis št. 0920-4381/2023-9 iz katerega izhaja, da pristojbina ni oproščena plačila DDV.

Podan je predlog, da se velikost skupin soteskarjev zmanjša z 9 na 7 v soteski Fratarica in na 5 v soteski Predilnica. V odredbi kljub temu ohranjamo velikost skupine 9, pri čemer zasledujemo

uveljavljen standard o velikosti skupine in tudi dejstvo, da gre za maksimalno velikost, ki pa velikokrat (na podlagi dosedanjih podatkov) ne bo izpolnjena. V odredbi ne uporabljamo besede soteska, v obrazložitvi k odredbi pa jo uporabljamo še naprej, saj menimo, da je beseda soteska ustrežnejša od besed kanjon ali korita. Beseda kanjon se geografsko uporablja za globoke rečne doline v planotastem svetu, korita pa za le nekaj metrov široke in veliko bolj globoke rečne struge.

Posebej želimo poudariti, da smo ob pripravi odredb, skupaj z Javnim zavodom Triglavski narodni park in Zavodom RS za varstvo narave, poskušali maksimalno upoštevati vse vidike in iskati kompromisne rešitve, ki so še možne. Zato smo prepričani, da je določitev pravil dolgoročno koristna tako za izvajalce soteskanja, varstvo narave, uresničevanje ciljev TNP, domačine in tudi same obiskovalce. Kot smo že v prvem odzivu na pripombe v javni objavi odredb pojasnili, je odredba odziv na številne pobude in prošnje za določitev pravil, predvsem s strani izvajalcev soteskanja in domačinov, ki so bile v zadnjih letih naslovljene na ministrstvo in Javni zavod. Menimo, da trditev, da se z odredbo onemogoča delo in razvoj športnim agencijam na Bovškem, ni utemeljena.

Zahvaljujemo se vsem za sodelovanje.

MNVP, Direktorat za naravo, Sektor za naravne vrednote in zavarovana območja
JZTNP, ZRSVN, oe NG